

Regeringskansliet, Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
m.miljoprovningseenheten@regeringskansliet.se

Remissvar

Datum: 2022-10-26
Er referens: M2022/01389
Diarienum: SSM2022-5110
Dokumentnr: SSM2022-5110-3
Handläggare: Mathias Häggblom
Telefon: 08-799 44 85

Om prövning och omprövning - en del av den gröna omställningen (SOU 2022:33)

Sammanfattning

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) ställer sig positivt till förslagen från utredningen och bedömer att dessa kan komma att bidra till målsättningen att modernisera och effektivisera det nuvarande systemet för miljöprövning enligt miljöbalken. Det är SSM:s uppfattning att utredningen har gjort lämpliga avvägningar vad gäller förslagen ämnade att öka effektiviteten och korta handläggningstiderna. SSM har utifrån sina uppdrag i miljöprövningen och miljötillsynen ett antal synpunkter på utredningens förslag vad avser samrådsprocessen, riksintressemyndigheterna och de föreslagna ändringarna i miljötillsynsförordningen (2011:13).

5.1.2 Obligatorisk omprövning av miljöfarlig verksamhet för moderna miljövillkor införs

Utredningen föreslår en obligatorisk omprövning av domar och beslut om tillstånd för att förse dessa med moderna miljövillkor, vilket innebär att tillståndets villkor eller bestämmelser för människors hälsa eller miljön ska ha bestämts i dom eller beslut som inte är äldre än 40 år. SSM vill med anledning av förslaget upplysa om att verksamhetsutövare inom det kärntekniska området såsom kärnkraftverk, slutförvar m.m. skulle omfattas av ett sådant krav på obligatorisk omprövning vid olika tidpunkter. Det finns i kärntekniklagen (KTL, 1984:3) krav på den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnteknisk anläggning att minst vart tionde år göra en ny systematisk helhetsbedömning av säkerheten och strålskyddet och hur dessa uppfyller kraven i KTL, miljöbalken och strålskyddslagen (2018:396) och enligt föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av dessa lagar. Många kärntekniska anläggningar har erhållit tillstånd genom dom först efter en tillåtlighetsprövning av regeringen.

5.1.5 Tillsynsmyndigheten ska göra översyn av tillstånd

Utredningen föreslår förändringar av miljötillsynsförordningen (2011:13) som innebär att för de miljöfarliga verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) ska tillsynsmyndigheten tio år efter att tillståndet fått laga kraft och därefter vart tionde år skriftligen redovisa sin bedömning om behovet av omprövning av tillståndet enligt miljöbalken. Redovisningen ska lämnas till verksamhetsutövaren. SSM är tillsynsmyndighet för verksamheter som har tillstånd enligt miljöbalken vad avser olägenheter från joniserande strålning. Det saknas i utredningen vägledning eller resonemang om huruvida avsikten är att det ska ske flertalet parallella bedömningar kring

behovet av omprövning av miljötillstånd både från SSM såväl som andra myndigheter gällande samma miljötillstånd. SSM avstyrker inte förslaget till ändringar av miljötillsynsförordningen men vill påpeka att det finns en väsentlig risk för ökning av administrativ börda för verksamheter som då skulle träffas av obligatorisk bedömning av omprövningsbehov från mer än en myndighet regelbundet. Överlappningen av ansvar mellan myndigheter som har tillsynsansvar på miljöområdet kan medföra behov av att i förordningen tydliggöra genomförandet av den återkommande bedömningen. Detta för att det praktiska förfarandet ska bli så effektivt som möjligt och inte skapa en onödigt stor administrativ börda för verksamhetsutövare med miljötillstånd och tillsynsmyndigheter.

6.1.1 Stärk länsstyrelsens roll som nav och aktiv samrådspart

Utredningen föreslår en stärkt roll för länsstyrelsen som ett nav och aktiv samrådspart i miljöprövningen. SSM ställer sig positivt till förslaget och vill samtidigt understryka vikten av att länsstyrelsens stärkta ansvar underbyggs med god tillgång till expertkunskap. Vissa frågor inom miljöprövningsprocessen kräver expertkunskap, t.ex. inom SSM:s områden kärnsäkerhet och strålskydd, därför är det viktigt att med ett ökat samordningsansvar hitta former och arbetssätt som garanterar tillgång till expertis.

6.1.3 Samordna riksintressen bättre

SSM är en av myndigheterna med ansvar att göra anspråk på riksintressen. Detta innebär att SSM ska lämna uppgifter till länsstyrelserna om områden som myndigheten bedömer vara av riksintresse för anläggningar för slutlig förvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall. SSM ser i egenskap av riksintressemyndighet ett behov av ökad samordning och ensning av arbetssätt, samt bättre dialog. SSM tillstyrker därför förslaget om särskilt uppdrag riktat till riksintressemyndigheterna.

I detta ärende har generaldirektören Nina Cromnier beslutat. Utredaren Mathias Häggblom har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också utredarna Anders Wiebert och Annika Bratt deltagit.

Detta beslut expedieras utan underskrift.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Nina Cromnier

Mathias Häggblom